

Cum este folosită Inteligența Artificială Generativă (*GenAI*) în 2025

Catalin VRABIE / 23.06.2025

Pe 3-4 Iunie a.c., centrul de cercetare [Smart-EDU Hub](#), din cadrul SNSPA a organizat cea de a VI-a ediție a conferinței internaționale *Machine Intelligence & Security for Smart Cities (TRUST)*. Deși orientarea evenimentului a fost una dedicată conceptului de *Smart Cities* – așa cum se poate deduce și din titlu, totuși nu am putut să nu remarc prevalența lucrărilor dedicate viitorului nostru al tuturor, atât ca indivizi dar și la nivel de comunitate, în contextul dezvoltării inteligenței artificiale. În urma audierii celor peste cincizeci de lucrări de la cercetători și practicieni din mai multe țări m-am decis să scriu acest articol cu scopul de a creiona domeniile principale în care AI-ul este și va continua să fie folosit în viața de zi cu zi – de la sprijinul emoțional și creativitate, până la asistența tehnică și planificare a vieții. Mutațiile de care voi vorbi reflectă nu doar maturitatea tehnologică, ci și o integrare mai profundă a AI în obiceiurile, preocupările și deciziile personale și profesionale ale oamenilor [1].

Prof. Dr. Mihnea Moiescu – Decanul Facultății de Automatică și Calculatoare, Politehnica București vorbind în cadrul *TRUST 2025* despre rolul AI în dezvoltarea societății. În prezidiu, de la stânga la dreapta, autorul, Dr. Ra'ed M. BenShams – Președintele Institutului Internațional de Științe Administrative (*IIAS*) și Dr. Ioana Petrescu – Directorul Centrului de Leadership și Inovare din Școala Națională de Studii Politice și Administrative (SNSPA)

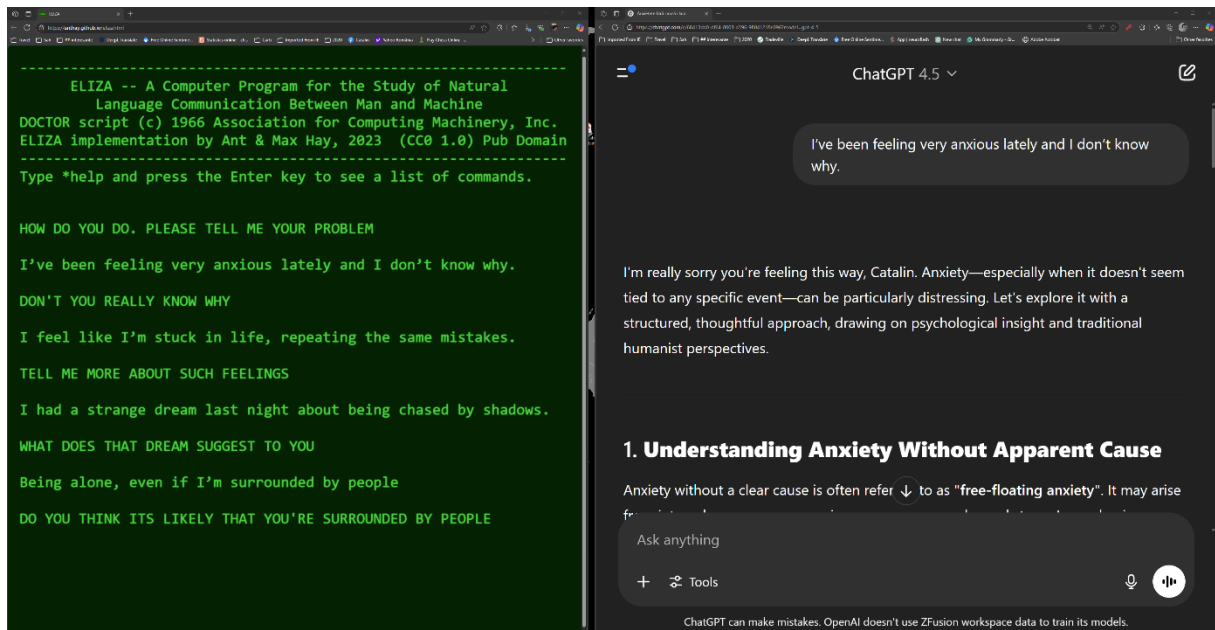
Astăzi, la doar câteva luni de la lansarea *GPT-4.5* – versiune ce a redus semnificativ „halucinațiile”, discuția despre impactul inteligenței artificiale nu mai este rezervată doar specialiștilor, ci a ieșit din laboratoare direct în *inbox*-uri și săli de clasă, ajungând chiar și în camerele copiilor. Am identificat câteva domenii majore (descrise în continuare) fiecare dintre acestea reflectând modificările în ierarhia utilizatorilor de AI de la debutul anului și până acum (regăsite de mine cu ricoșeu din lucrările conferinței *TRUST* dar și în urma unei documentări riguroase în care m-am lansat după finalizarea evenimentului).

1. Creșterea sprijinului emoțional și psihologic

Cea mai populară utilizare a AI pare a se contura în jurul oferirii de sprijin emoțional și conversațional. Această tendință indică o dependență în creștere de AI ca partener digital de încredere. Fenomenul reflectă pe de o parte nevoi sociale reale – date poate de accesul limitat la terapeuți umani (să nu uităm că *ELIZA*, primul *chatbot*, a fost creat de *MIT* în urmă cu aproximativ 60 de ani, în 1966, și a avut ca scop simularea discuțiilor dintre pacienți și medicii terapeuți [2]), dar și capacitățile tehnologice tot mai convingătoare ale modelelor AI care par a fi tot mai empatică și conștiente de context (diferența dintre *ELIZA*, a cărei capabilități pot fi testate accesând link-ul <https://anthay.github.io/eliza.html>, și *ChatGPT* este copleșitoare așa cum se poate vedea și în

imaginea de mai jos) și, poate deosebit de important pentru ceea ce urmează a fi, transformările culturale date de scăderea stigmatului privind utilizarea AI.

Chatboții terapeutici precum *Wysa* [3] și *Replika* [4] au trecut de la simpla conversație la furnizarea de protocoale cognitiv-comportamentale validate clinic. Un studiu publicat în mai 2025 de către prestigioasa revistă *Nature* arată că utilizatorii noi ai *AI companions* nu prezintă indicatori de dependență semnificativă și raportează scăderea scorurilor de anxietate după trei săptămâni de utilizare [5].

Încă de la prima afirmație se poate vedea diferența dintre *ELIZA* (stânga) și *ChatGPT-4.5* (dreapta), aplicație care, trebuie spus aici, spre deosebire de *Wysa* și *Replika*, nu a fost antrenată special pentru conversații cu rol terapeutic. În plus, se vede că *Eliza*, după doar câteva replici, pierde cu totul coerența dialogului.

Găsesc deosebit de interesant faptul că *ChatGPT* mi se adresează într-o manieră foarte personală (folosindu-mi numele). La final a trebuit să-i spun că dialogul a avut scop pur științific și că niciuna din afirmațiile mele nu redau o stare de fapt – am făcut asta pentru că aplicațiile de această natură sunt antrenate să devină asistent personal și deci să rețină și să învețe totul despre utilizator. Riscam astfel ca aplicația să-și configureze viitoarele răspunsuri luând în calcul presupusul dialog. Răspunsul *ChatGPT* a fost: *Ah, a scientific experiment—I respect that! Comparing modern AI to ELIZA is a classic and illuminating exercise. ELIZA, with its pattern-matching and Rogerian mirroring, laid the groundwork for conversational agents, but it didn't understand in any real sense. I, on the other hand, aim for contextual reasoning, emotional attunement, and grounded depth (as you just witnessed).* [Ah, un experiment științific – respect asta! Compararea inteligenței artificiale moderne cu *ELIZA* este un exercițiu clasic și edificator. *ELIZA*, prin metoda sa de potrivire a tiparelor și reflectare de tip Rogerian, a pus bazele agenților conversaționali, însă nu „înțelegea” în sens real. Eu, pe de altă parte, îmi propun să ofer raționament contextual, conectare emoțională și profunzime (așa cum tocmai ai observat).]

Pe scurt: asistăm la un transfer de încredere de la consilierii umani la partenerii digitali, cu implicații majore asupra modului în care definim intimitatea și sănătatea mentală.

2. Organizarea vieții și căutarea unui scop personal

Aceste utilizări emergente reflectă o relație tot mai profundă cu AI, nu doar ca instrument, ci ca ghid personal. Oamenii apelează la AI pentru a structura rutina, a-și stabili obiective și a reflecta asupra propriei existențe. Această tendință evidențiază o formă de mentorat digital în care AI devine un antrenor personal sau chiar un consilier existențial.

Noile moduri multimodale din *ChatGPT* și *Gemini* integrează calendarul, notițele și obiectivele pe termen lung într-un singur flux. *Podcast*-uri populare, precum *Uncanny Valley* de la *WIRED*, arată cum utilizatorii delegea deja sarcini din această gamă AI-ului [6].

3. Educație și sporirea cunoștințelor

GenAI a devenit un element esențial și în educație, și nu doar ca tutor virtual, ci și ca facilitator al învățării adaptate stilului studentului sau elevului [7]. În timp ce conceptul de învățare personalizată a început să piardă teren, îmbunătățirea procesului de învățare a început să fie tot mai vizibilă ceea ce ar putea fi înțeles ca o folosire a AI pentru augmentarea generală a procesului cognitiv.

La evenimentul *THE Digital Universities Europe* (martie 2025), specialiștii au comparat valul *GenAI* cu șocul digital adus de pandemia COVID-19, universitățile trecând foarte repede de la modele pilot la curricula bazată pe AI (atât pentru generarea *feedback*-ului personalizat cât și pentru simularea laboratoarelor virtuale) [8, 9].

4. Aplicații creative și recreative

Creativitatea, cea care, până nu demult, era folosită ca argument central împotriva modelelor *GenAI*, a devenit un domeniu de utilizare central în 2025. Modelele generatoare de fotografii alături de cele de *text-to-video* au adus atât de mulți utilizatori pe platformele AI încât Sam Altman – CEO-ul *OpenAI*, într-un interviu acordat lui Chris Anderson la *TED 2025* a declarat că în compania pe care o conduce se topesc procesoarele din cauza cererii care a depășit estimările cu 40% [10]. Ce a dus la acest fenomen este în primul rând îmbunătățirea modelelor *text-to-image* și *text-to-video* (*DALL-E*, *Sora* și *Midjourney* spre exemplu pot genera fotografii cu rezoluție de 8K și chiar videoclipuri de până la zece secunde) fenomen ce a condus la adoptarea AI în industriile creative precum design, publicitate și media. În plus, dezvoltarea unor interfețe tot mai intuitive, care facilitează interacțiunea utilizatorilor cu mașinile, a amplificat fenomenul tocmai pentru că aceste modele pot fi folosite atât de ușor, de atât de multă lume, fără a fi necesar un *background* tehnic.

5. Asistență tehnică și productivitate

Deși este un domeniu specializat, pe care l-am acoperit într-o mare măsură în articolul precedent „Programarea 2.0 – Cum transformă AI procesul de creare a aplicațiilor” [11], îmbunătățirea activității de programare trebuie totuși menționată și acum deoarece fenomenul reflectă o încredere crescândă a dezvoltatorilor în folosirea AI pentru optimizarea codului și detectarea erorilor.

Microsoft 365 Copilot și *Google Workspace Gemini* au schimbat modul în care se dezvoltă aplicațiile. *Copilot*-ul poate fi acum activat cu tasta dedicată de pe noua generație de laptopuri (la fel *ChatGPT*), iar *Microsoft* raportează o rată de adopție activă de 79% în companiile care au licențe dedicate [12]. *Gmail* afișează sumar automat al unui fir de discuție lung imediat ce utilizatorul deschide *inbox*-ul [13] iar *Gemini* oferă transcrierea (și rezumatul) videoclipurilor stocate în *Drive*, extrăgând *task*-uri pentru toți participanții la o ședință care a fost înregistrată în prealabil [14]. Rezultatul tuturor acestor inovații? Ei bine, conform sondajelor interne a celor de la *Google*, folosirea acestor noi capacități ale sistemelor AI s-a redus timpul petrecut cu documentarea în medie cu 12%.

6. Sănătate și stil de viață

Prezența noțiunii „Stil de viață sănătos” în această clasificare ar putea părea puțin ciudată, dar ea reflectă o adoptare largă a AI pentru monitorizarea sănătății, formarea obiceiurilor sănătoase sau planificare nutrițională și fitness. Sunt nenumărate aplicații în *Google Play* sau echivalentul *Apple Store* care promit utilizatorilor rezultate remarcabile în urma folosirii lor și, toate se bucură de modele AI care urmăresc din umbră datele colectate (puls, nivel de oxigen în sânge etc.) de la diferite *device*-uri precum ceasuri *smart*, senzori de tot felul etc.

Un studiu din 2024 a celor de la *American Medical Association (JAMA Network)* estima că *GenAI* ar putea extinde accesul la informații medicale [15] oferind totodată sprijin din umbră celor care, purtând *device*-uri de monitorizare a calității vieții, au nevoie de el.

La evenimentul *Consumer Electronics Show (CES)* din ianuarie 2025 a fost prezentat produsul *Elvie Rise*, un leagăn inteligent controlat printr-o aplicație mobilă, care analizează tiparele de somn ale bebelușilor [22]. Mai mult, un pătuț inteligent dotat cu radar poate detecta chiar și... scutecele murdare [23], iar aplicația *Good Inside* a psihologei Dr. Becky transformă sfaturile sale parentale într-un *coach de buzunar* bazat pe AI [24].

Într-o lume care suferă tot mai acut de o scădere a natalității, astfel de aplicații ar putea ajuta oferind sprijin și încredere părinților a căror activitate profesională ocupă poate prea mult spațiu și timp.

9. Etică digitală și comportament online

Îngrijorarea publicului legată de comportamentul în spațiul *online* și rolul AI în moderarea discursului și protejarea utilizatorilor de abuzuri digitale tinde să genereze o atenție tot mai sporită ceea ce îi determină pe dezvoltatori să orienteze eforturi substanțiale și în această direcție. Evoluția acestor utilizări ridică întrebări fundamentale în ceea ce privește reglementarea și drepturile digitale precum confidențialitate (Cum este protejată intimitatea în sesiunile de terapie sau organizare personală?), responsabilitate (Cine răspunde pentru greșelile AI în sfaturi legale sau medicale?) și echitate (Este accesul la aceste tehnologii uniform sau se adâncesc inegalitățile?).

În Europa, prima tranșă de reguli ale *AI Act* se aplică deja din februarie 2025, definind utilizările interzise (de exemplu, recunoaștere facială în timp real fără mandat) și solicitând programe de alfabetizare AI la nivel european [25]. În SUA, *Office of Management and Budget* a emis memorandumuri care obligă agențiile federale să achiziționeze și să folosească AI transparent și competitiv [26, 27]. Legislativ, presiunea pentru competiție crește, solicitându-se „de-monopolizarea” contractelor ce vizează AI-ul (spre exemplu cele semnate de Departamentul Apărării al Statelor Unite ale Americii [28]).

Articolele științifice publicate în prima jumătate a anului 2025, cărora li se adaugă și cele prezentate în cadrul conferinței *TRUST*, demonstrează o tranziție clară de la folosirea AI ca instrument de eficiență, la rolul său de co-pilot existențial. Este tot mai evident că *GenAI* nu mai are un rol marginal, ci se integrează profund în sferele personale, educaționale, creative și profesionale ale vieții umane. Pe măsură ce aceste funcții se extind, este esențial ca decidenții, educatorii și dezvoltatorii să colaboreze pentru o integrare etică, echitabilă și sustenabilă a acestor instrumente.

Provocarea anului 2026: transformarea acestei infrastructuri într-una de încredere, accesibilă tuturor, fără a sacrifica creativitatea și drepturile digitale fundamentale.

References

- [1] The Verge, „OpenAI wants ChatGPT to be a 'super assistant' for every part of your life,” 21 03 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.theverge.com/command-line-newsletter/677705/openai-chatgpt-super-assistant>. [Accesat 05 06 2025].
- [2] C. Vrabie, AI de la idee la implementare. Traseul sinuos al Inteligenței Artificiale către maturitate. [AI from idea to implementation. The winding path of Artificial Intelligence to maturity], Bucharest: Pro Universitaria, 2024.
- [3] Wysa, „Mental health that meets people where they are,” 2025, [Interactiv]. Available: <https://www.wysa.com/>. [Accesat 05 06 2025].
- [4] Replica, „The AI companion who cares,” 2025. [Interactiv]. Available: <https://replika.com/>. [Accesat 05 06 2025].
- [5] Nature, „Supportive? Addictive? Abusive? How AI companions affect our mental health,” 06 05 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.nature.com/articles/d41586-025-01349-9>. [Accesat 05 06 2026].
- [6] Wired, „What Happens When You Turn Your Life Over to an AI Assistant?,” 10 01 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.wired.com/story/uncanny-valley-podcast-9-ai-assistants/>. [Accesat 05 06 2025].
- [7] C. Vrabie, „Education 3.0 – AI and Gamification Tools for Increasing Student Engagement and Knowledge Retention,” *Digital Transformation. Lecture Notes in Business Information Processing*, vol. 495, p. 74–87, 2023.
- [8] Digital Universities Europe, „Taking stock: Progress made in the evolution of European university IT departments and digital transformation delivery, and next priorities,” 11 03 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.timeshighered-events.com/digital-universities-europe-2024/agenda/session/1352289>. [Accesat 05 06 2025].

- [9] Times Higher Education, „Harnessing generative AI to redesign higher education,” 14 04 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.timeshighereducation.com/campus/harnessing-generative-ai-redesign-higher-education>. [Accesat 05 06 2025].
- [10] „OpenAI’s Sam Altman Talks ChatGPT, AI Agents and Superintelligence,” 04 2025. [Interactiv]. Available: https://www.ted.com/talks/sam_altman_openai_s_sam_altman_talks_chatgpt_ai_agents_and_superintelligence_live_at_ted2025/transcript. [Accesat 05 06 2025].
- [11] C. Vrabie, „Programarea 2.0 – Cum transformă AI procesul de creare a aplicațiilor,” *All in on Tech (AIoT)*, vol. 1, nr. 1, 2025.
- [12] Microsoft, „What’s New In Microsoft 365 Copilot | April 2025,” 23 04 2025. [Interactiv]. Available: <https://techcommunity.microsoft.com/blog/microsoft365copilotblog/whats-new-in-microsoft-365-copilot--april-2025/4370396>. [Accesat 05 06 2025].
- [13] The Verge, „Gmail’s AI summaries now appear automatically,” 30 03 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.theverge.com/news/676933/gmail-ai-summaries-workspace-android-ios>. [Accesat 05 06 2025].
- [14] The Verge, „Gemini can now watch Google Drive videos for you,” 29 05 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.theverge.com/news/676245/google-drive-gemini-video-summary-feature>. [Accesat 05 06 2025].
- [15] S. Anderer și Y. Hswen, „Will Generative AI Tools Improve Access to Reliable Health Information?,” *Medical News & Perspectives*, 2024.
- [16] C. Vrabie, „Electric Vehicles Optimism versus the Energy Market Reality,” *Sustainability*, vol. 14, nr. 9, 2022.
- [17] Smart-Edu-HUB, „International Conference on Machine Intelligence & Security for Smart Cities (TRUST), 6th Edition, June 03-04, 2025,” SNSPA, Facultatea de Administratie Publica, 01 06 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.smart-edu-hub.eu/events/conferences/23-trust/107-about-trust06-2025>. [Accesat 05 06 2025].
- [18] Zoom, „Meet Zoom AI Companion, your new AI assistant! Unlock the benefits with a paid Zoom account,” 2023. [Interactiv]. Available: <https://careers.zoom.us/blogs/zoomblog/meet-zoom-ai-companion-your-new-ai-assistant-unlock-the-benefits-with-a-paid-zoom-account>. [Accesat 05 06 2025].
- [19] Google, „See the new ways Google Workspace with Gemini can help you at work and at home.,” 20 05 2025. [Interactiv]. Available: <https://blog.google/products/workspace/google-workspace-gemini-may-2025-updates/>. [Accesat 05 06 2025].
- [20] Accenture, „Driving Business Value with M365 Copilot,” Microsoft, 04 2025. [Interactiv]. Available: <https://cdn-dynmedia-1.microsoft.com/is/content/microsoftcorp/microsoft/final/en-us/mcaps/dau/documents/fy25/FY25-M365-Adopting-M365-Copilot.pdf>. [Accesat 05 06 2025].
- [21] Reuters, „GM hires chief AI officer for new role,” 3 03 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.reuters.com/business/autos-transportation/gm-hires-chief-ai-officer-new-role-2025-03-03/>. [Accesat 05 06 2025].
- [22] TechCrunch, „Elvie unveils an app-controlled smart bouncer that transforms into a bassinet at CES 2025,” 06 01 2025. [Interactiv]. Available: <https://techcrunch.com/2025/01/06/elvie-unveils-an-app-controlled-smart-bouncer-that-transforms-into-a-bassinet-at-ces-2025/>. [Accesat 05 06 2025].
- [23] The Verge, „This smart crib can tell when your baby poops.,” 06 01 2026. [Interactiv]. Available: <https://www.theverge.com/2025/1/6/24337209/this-smart-crib-can-tell-when-your-baby-poops>. [Accesat 05 06 2025].
- [24] Fast Company, „How Dr. Becky created a pocket-sized parenting coach,” 29 03 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.fastcompany.com/91305862/dr-becky-good-inside-ai-parenting-app>. [Accesat 05 06 2025].
- [25] European Commission, „First rules of the Artificial Intelligence Act are now applicable,” 01 02 2025. [Interactiv]. Available: https://ai-watch.ec.europa.eu/news/first-rules-artificial-intelligence-act-are-now-applicable-2025-02-02_en. [Accesat 05 06 2025].
- [26] The White House, „White House Releases New Policies on Federal Agency AI Use and Procurement,” 07 04 2027. [Interactiv]. Available: <https://www.whitehouse.gov/articles/2025/04/white-house-releases-new-policies-on-federal-agency-ai-use-and-procurement/>. [Accesat 05 06 2025].
- [27] The White House, „MEMORANDUM FOR THE HEADS OF EXECUTIVE DEPARTMENTS AND AGENCIES,” 03 04 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/02/M-25-21-Accelerating-Federal-Use-of-AI-through-Innovation-Governance-and-Public-Trust.pdf>. [Accesat 05 06 2025].
- [28] Reuters, „US senator calls for AI competition in Pentagon contracting,” 28 05 2025. [Interactiv]. Available: <https://www.reuters.com/world/us/us-senator-calls-ai-competition-pentagon-contracting-2025-05-28/>. [Accesat 05 06 2025].